

# Raphaëlfonds

***Jaarverslag 2023***



## Inhoud

1. Inleiding .....	3
2. Organisatie .....	3
2.1 Bestuur .....	3
2.2 Missie.....	4
2.3 Visie .....	4
2.3 Doelstellingen.....	4
2.4 Onze inzet.....	4
2.5 ANBI-status Raphaëlfonds.....	4
2.6 Contact .....	5
3. Uitgelicht .....	6
3.1 Atelier beeldend Breidablick .....	6
3.2 Ontwikkeling Biografisch werken in de zorg: fase 2 en 3 .....	7
3.3 Feest Raphaëlstichting .....	7
3.4 De Tuunen (project op Texel).....	8
3.5 Inclutrain .....	9
3.6 Kruidenwerkplaats en pad Scorlewald .....	9
3.7 Boekje 'Helend klimaat' deel 4.....	10
3.8 Euritmie voorstelling: Gedenkstone .....	10
3.9 Kleurrijk Breidablick.....	10
4. Vooruitblik 2024 .....	11

Schilderij voorpagina: Jan Mannaert, Zonsondergang spiegeling

## 1. Inleiding

In dit document doen wij verslag van onze activiteiten in het jaar 2023. U kunt het Raphaëlfonds zien als een stichting die, als goede buur van de Raphaëlstichting te Schoorl, zich inzet voor het antroposofisch gedachtegoed in het contact van de langdurige zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, psychiatrie en niet-aangeboren hersenletsel. In hoofdstuk 2 gaan wij in op de organisatie van het Raphaëlfonds en de visie en bijbehorende doelstellingen van het Raphaëlfonds die het bestuur in 2023 heeft herzien. In hoofdstuk 3 geven wij een toelichting op de projecten die afgelopen jaar een bijdrage hebben ontvangen van het Raphaëlfonds.

## 2. Organisatie

Het Raphaëlfonds is een ANBI-stichting met een onafhankelijk bestuur. In onze naam, missie, visie en doelstellingen zijn we nauw verbonden met de Raphaëlstichting. Het Raphaëlfonds is een vermogensfonds. Wij bouwen ons vermogen op met schenkingen, legaten en erflatingen van mensen, die de ontwikkeling van de Raphaëlstichting een warm hart toe dragen. Ons vermogen hebben we ondergebracht in beleggingen bij Triodos Bank. Met de opbrengsten uit ons vermogen geven wij een impuls aan projecten en onderzoek, die aantoonbaar bijdragen aan de kwaliteit van leven en werken binnen de Raphaëlstichting en aanverwante initiatieven en niet regulier worden gefinancierd.

### 2.1 Bestuur

Het bestuur van het Raphaëlfonds is onbezoldigd en bestaat eind 2023 uit de volgende leden:

- Ted van Schie, voorzitter/penningmeester
- Annemarie Zuidweg, secretaris
- Carla de Bruin, lid
- David Borghouts, lid
- Nickie van der Wulp, lid
- Maud de Leeuw, lid.

Het bestuur kwam in 2023 vier keer live bij elkaar en drie keer via ZOOM. In de vergaderingen werd gesproken over de ontwikkelingen in het antroposofische werkveld van de langdurige zorg, over de aanvragen, de visie van het Raphaëlfonds en de route voor de aanvragen, de koers van de stichting en de samenstelling van het bestuur gezien bestuurswisselingen. Daarnaast werd uiteraard de governance bewaakt, het (belegd) vermogen beheerd en bewaakt dat we voldoen aan de relevante wet- en regelgeving, zoals de WBTR.

## 2.2 Missie

De missie van het Raphaëlfonds luidt: Het ondersteunen van projecten en onderzoeken, die het gemeenschapsleven in de Raphaëlstichting en anderen verrijken en vernieuwen, en/of de antroposofische zorg toekomstbestendig maken.

## 2.3 Visie

In lijn met de missie van de Raphaëlstichting ondersteunen wij projecten en onderzoeken die bijdragen aan het 'samen werken aan een betekenisvol leven'. We geven de voorkeur aan innovatieve en duurzame initiatieven, die aansluiten of vooruitlopen op behoeftes in de samenleving. Het fonds ondersteunt projecten binnen de Raphaëlstichting en verwante initiatieven en onderzoeken met relevantie voor of verwantschap met de Raphaëlstichting en anderen, die niet (volledig) met reguliere zorggelden tot stand kunnen komen.

## 2.3 Doelstellingen

Tot 2030 ligt de focus van onze doelstellingen op:

- 1) **Gelijkwaardig meedoen**; projecten waarin het gelijkwaardig meedoen van cliënten centraal staat en waarbij hun talenten en verbinding met de samenleving worden versterkt.
- 2) **Gezond leven en werken**; duurzame initiatieven die bijdragen aan gezond leven en werken, nu en in de toekomst.
- 3) **Antroposofie 2.0**; de ontwikkeling van methodieken en scholing, die de antroposofische kennis en kunde verteerbaar en toegankelijk maken voor de nieuwe generatie zorgmedewerkers, cliënten en verwanten.
- 4) **Toekomstbestendige antroposofische zorg**; onderzoeken en innovaties, waaronder ook technologische innovaties, die de antroposofische zorg laten aansluiten op de tijdsgeest.
- 5) **Samen Vooruit**; in co-creatie werken, zoals het samen optrekken met de vriendenstichtingen binnen de Raphaëlstichting.

## 2.4 Onze inzet

Als Raphaëlfonds willen we graag impulsen en initiatieven ondersteunen, al dan niet in co-financiering met de inbrenger of andere fondsen.

Wij ondersteunen activiteiten met een duurzaam karakter. Eenmalige activiteiten, zoals evenementen, ondersteunen we alleen als zij een impuls geven aan verbinding, verdieping of innovatie. Onze voorkeur gaat uit naar projecten die na de opstart op eigen kracht geëxploiteerd en onderhouden kunnen worden.

- Scholing, educatie, methodieken, lezingen en evenementen.
- Het opzetten, door ontwikkelen of verduurzamen van woongemeenschappen en werkplaatsen.
- Innovaties en (actie)onderzoeken.

## 2.5 ANBI-status Raphaëlfonds

De Stichting Raphaëlfonds is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en hoeft daarom geen erfrecht en/of schenkrecht te betalen. Een schenking of deel van de erfenis dat iemand nalaat aan het Raphaëlfonds is daardoor voor 100% inzetbaar voor de doelstellingen van de stichting. Bovendien zijn schenkingen voor de schenker aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Tot 2014 mocht men een periodieke gift alleen aftrekken als men deze had vastgelegd bij de notaris. Bij periodieke giften vanaf 2014

hoeft dit niet meer. Men kan kiezen of men de gift via de notaris wil vastleggen of via een schriftelijke overeenkomst met het Raphaëlfonds.

## 2.6 Contact

Met vragen over het Raphaëlfonds kan men tijdens kantooruren bellen met het secretariaat: 072 - 509 90 00 of een e-mail sturen naar: [info@raphaelfonds.nl](mailto:info@raphaelfonds.nl).



### 3. Uitgelicht

Hieronder geven we een overzicht van alle projecten waaraan het Raphaëlfonds in 2023 een schenking heeft toegekend.

#### 3.1 Atelier beeldend Breidablick



Atelier beeldend Breidablick biedt mensen met een beperking ruimte om hun beelden in kleur, vorm en beweging uit te werken en daardoor ruimte te creëren voor innerlijke rust en levendige creativiteit.

De looptijd voor dit project is van 2021 tot en met 2024.

De werkateliers hebben juist in de corona-tijd een belangrijke bijdrage geleverd aan het welbevinden van mensen binnen Breidablick en deelnemers uit Middenbeemster. In 2021 vond een online afsluitende tentoonstelling plaats.

De afsluitende tentoonstelling van 2022 vond live plaats vanaf 30 oktober in het restaurant van Breidablick. De amateurkunstenaars hebben in 2 jaar zichtbaar een enorme ontwikkeling doorgemaakt.

Begin 2024 (op 20-1-24) vindt een nieuwe tentoonstelling plaats in het restaurant van Breidablick.

### 3.2 Ontwikkeling Biografisch werken in de zorg: fase 2 en 3

Met het project 'Methodiekontwikkeling Biografisch Werken in de zorg' wordt vanuit een gerenommeerde methodiek een nieuw instrument ontwikkeld om in zorginstellingen tot persoonlijke en leeftijds-adequate zorg te komen. Omdat dit instrument voor verdieping en kwaliteitsverbetering van het werk zorgt, zal het bijdragen aan het interesseren en binden van zorgmedewerkers.

Het project omvat een actie-onderzoek met een looptijd van twee jaar en vier maanden, dat wordt uitgevoerd door o.a. Clemens Dijkstra, gz-psycholoog en Mia Dekkers (biografisch coach en sociaal therapeut). Aan het eind van deze looptijd hebben zij een instrument ontwikkeld, waarmee zorgmedewerkers en zorgteams het Biografisch Werken in praktijk kunnen brengen.

In de tweede en derde fase wordt met name gewerkt om medewerkers ervaring te laten opdoen met Biografisch Werken en het schrijven van een biografie zodat zij leren om er mee te werken.

Naast het instrument gaan de onderzoekers ook een curriculum ontwikkelen. De definitieve resultaten zullen begin 2024 in concept gerealiseerd zijn met de oplevering van een curriculum, handboek en tien themalijsten voor zorgmedewerkers en een landelijk symposium.

Het Raphaëlfonds ondersteunt en volgt dit onderzoek omdat het direct impact heeft voor cliënten, medewerkers en verwanten in de antroposofische zorg.

### 3.3 Feest Raphaëlstichting



Op 14 & 15 juli vierde de Raphaëlstichting haar 50-jarig jubileum met een geweldig tweedaags festival 'Festival van je dromen'. Samen met cliënten, hun ouders en verwanten, vrijwilligers, medewerkers en hun gezinnen hebben we genoten van dit bijzondere moment.

Enerzijds was dit feest om terug te kijken en te laten zien dat we trots zijn op wat de Raphaëlstichting heeft bereikt. Anderzijds werkt een goed feest ook als een goed ritueel, dat



een krachtige impuls kan geven aan creativiteit, nieuwe ideeën en samenwerkingen voor de toekomst. Uitdrukkelijk werd de keuze gemaakt om te vieren met cliënten, hun familie/vrienden, medewerkers en hun partners/gezinnen, vrijwilligers en stakeholders. De relaties werden gesterkt en gevoed.

De Raphaëlstichting heeft als missie om samen te werken aan een betekenisvol leven. En dat hebben ze tijdens hun jubileum zeker gedaan, op een manier die bruisde van creativiteit en betekenis. Het thema van het festival was “Festival van je dromen”, en ze hebben die dromen werkelijkheid laten worden!

Het terrein bij locatie Bij Huub in Alkmaar was omgetoverd tot een waar festijn. Er was muziek op het podium, een prachtige kunstexpositie, een gezellig sport- en spelveldje, ontspannende yoga en een zintuigenplein om van te genieten. Dit alles onder het genot van heerlijke hapjes en drankjes, grotendeels gemaakt door onze eigen werkplaatsen.

Wat het echt betekenisvol maakte, was de voorbereiding die maanden van tevoren begon. Cliënten en medewerkers werkten samen in werkgroepjes om een prachtig palet aan muziek, kunst, versieringen en lekkernijen voor te bereiden. Hun enthousiasme en inzet hebben geleid tot een onvergetelijk feest voor allemaal!

Het Raphaëlfonds heeft een financiële bijdrage gegeven om dit feest mogelijk te maken.

### 3.4 De Tuunen (project op Texel)



De Tuunen is een project dat meerdere jaren is gefinancierd door het Raphaëlfonds vanaf 2020 tot 2024.

Buurtskap De Tuunen is een nieuwe woonbuurt op Texel. Het is een initiatief van woningcorporatie Woontij en de gemeente Texel. Verdeeld over een aantal woonerven komen er 140 nieuwe woningen. Waaronder tien zorgwoningen die zijn bedoeld voor ‘De Novalishoeve’, waar jongeren begeleid gaan wonen.

Het achterliggende idee van dit concept is dat buurtbewoners elkaar gaan helpen, als dat nodig is. Denk aan klusjes of boodschappen doen. Samen regie nemen over de leefomgeving draagt bij aan woonplezier en welbevinden. Het is een van de basisprincipes van het gedachtegoed van positieve gezondheid. De unieke opzet van deze wijk wordt onderzocht door het Louis Bolk Instituut. Het onderzoek brengt in kaart wat de effecten zijn van deze wijk op de gezondheid, vitaliteit, zorgkosten en ervaren leefomgeving van de bewoners. Ook keken de onderzoekers naar wat wonen in een gemeenschap doet voor de sociale cohesie in de wijk.



Bewoners ervaren een positieve verandering op hun mentale gezondheid sinds ze in Buurtskap de Tuunen wonen. Ze waarderen de rust en ruimte van wonen in het groen en hebben meer regie over hun eigen woonomgeving, bijvoorbeeld door het samen inrichten van de erftuin. Daarnaast zeggen zij vaker contact te hebben dan in reguliere woonwijken. Buren houden een oogje in het zeil en helpen elkaar als dat nodig is.

Samen met Woontij, de gemeente en de Novalishoeve draagt het Raphaëlfonds bij aan de kosten van dit onderzoek.

### 3.5 Inclutrain

Inclutrain heeft een inclusieve trainings-film gemaakt waarin de nadruk lag op het ontdekken van de handelingsimpuls van de ander (zie <https://youtu.be/CFwGWAoqzy0>).

Gesponsord door het Raphaëlfonds heeft Inclutrain een tweede film gemaakt die ingaat op hoe je bij de handelingsimpuls kan aansluiten. Hierbij werd ook onderzocht hoe de methodiek is over te dragen aan anderen. Een deel van de film is in Oostenrijk gemaakt op de "Birkenhof". De Duitse teksten zijn in het Nederlands ingesproken zodat ze ook begrijpelijk zijn voor mensen die geen Duits kunnen en geen ondertiteling kunnen lezen. De link naar de film is: <https://youtu.be/yA9iza2w5t4>

En er is ook een derde film verschenen die de internationale samenwerking laat zien: <https://youtu.be/9Zcp4X68Qeg>

De drie films zijn in het Duits en Portugees vertaald.

### 3.6 Kruidenwerkplaats en pad Scorlewald



Vlakbij Scorlewald is een kruidenwerkplaats en een pad gerealiseerd waar zinvol en zinnenprikkelend werk kan worden geboden aan mensen met een meervoudige beperking. De werkplaats is innovatief omdat het zinvol werk biedt aan mensen met een meervoudige handicap, die naast intensieve begeleiding ook een prikkelarme omgeving nodig hebben. Dankzij de kruidenwerkplaats kunnen zij nu volwaardig meedoen aan de maatschappij. Het ontwikkelen van

autonomie staat hoog in het vaandel van de Raphaëlstichting. De kas en tuin zijn dan ook zo ingericht dat mensen met een visuele handicap en/of rolstoel zich er zo zelfstandig mogelijk kunnen bewegen.

### 3.7 Boekje 'Helend klimaat' deel 4

In de afgelopen jaren heeft het Raphaëlfonds bijgedragen aan de kosten van een drietal boekjes in de reeks 'Helend Klimaat'. Deze boekjes zijn uitgegeven door de Nederlandse Vereniging van Antroposofische Zorgaanbieders (NVAZ). Het derde deel is: 'Het leven kleur geven', *over cultuur en vrije tijd bij mensen met ontwikkelingsproblemen*. Dit boekje kwam uit in coronatijd (2020) en is onder zorgorganisaties verspreid. Het is positief ontvangen. Gewaardeerd werden onder andere de kleurrijkheid en het hoofdstuk over digitale media.

In 2023 is gestart met een vierde deel, met een financiële bijdrage van het Raphaëlfonds. De werktitel luidt: 'Punt en Cirkel: *samen werken aan een helend leefklimaat*'. Kernthema's zijn: kijken naar de hele mens, innerlijke ontwikkeling en samenwerken. Het streven is om dit deel in 2024 uit te brengen, zodat het samenvalt met 100 jaar heilpedagogie en sociaaltherapie.

### 3.8 Euritmie voorstelling: Gedenkstone

Het Raphaëlfonds heeft een financiële bijdrage geleverd aan een programma met muziek, poëzie en dans van het Corriente Ensemble. Hiermee wordt een warme omhulling geboden aan mensen die hun dierbaren hebben verloren.

### 3.9 Kleurrijk Breidablick



Breidablick heeft een bijdrage ontvangen van het Raphaëlfonds ten behoeve van het voortzetten van de muziektheater-voorstelling met bewoners, begeleiders op Breidablick samen met lokale kunstenaars en de Beemster gemeenschap (basisscholen, fanfare etc) in 2023 en 2024. Dit is ook in 2021 gedaan in het kader van het jubileum van Breidablick.

#### 4. Vooruitblik 2024

In 2024 zal het Raphaëlfonds zich oriënteren op haar inzet de komende jaren. Vanwege tegenvallende beleggingen is het vermogen in 2023 afgenomen. Daarbij heeft het fonds in 2023 geen giften ontvangen. Zowel in organisatorisch opzicht als met betrekking tot de doelbestedingen vraagt dit om een heroriëntatie.

Inhoudelijk blijft het de ambitie om bij te dragen aan het bevorderen van de op de antroposofische visie gebaseerde methodiek in de zorg, vanuit de missie om het gemeenschapsleven in de Raphaelstichting en van aanverwante initiatieven te verrijken en te vernieuwen en de antroposofische zorg toekomstbestendig te maken.

## Bijlage 1: Uitgaven en Inkomsten 2023

### *Inkomsten*

De inkomsten van het Raphaëlfonds bestaan in 2023 uit:

- Donaties € 26.071,-
- Resultaat uit beleggingen € 75.549,-

Totaal € 101.620,-

### *Uitgaven*

Er is totaal € 25.500,- besteed aan diverse projecten.

Er is € 9.858,- besteed aan algemene kosten, zoals: bankkosten, accountantskosten en administratieve ondersteuning.

De rentelasten bedragen €15.552,-

In totaal bedragen de uitgaven €50.910,-

Het resultaat van het boekjaar 2023 is €50.710,- positief.

Op de website [www.raphaelfonds.nl](http://www.raphaelfonds.nl) is de volledige balans en resultaatrekening in te zien.